

משרד המשפטים האפוטרופוס הכללי והכונס הרשמי

PROF. DAVID HAHN
AND OFFICIAL RECEIVER

פרופ' דוד האן
הכונס הרשמי

הנחיית הכונס הרשמי

חישוב תשלום חודשי לחייב בהליך פשיטת רגל

א. רקע

1. כבר בראשיתו של הליך פשיטת הרגל נדרש הכונס הרשמי להמליץ בתגובתו לבית המשפט על התשלום החודשי שיושת על החייב במסגרת צו הכינוס. בהמשך ניהול ההליך, עם סיום החקירות ובדיקת תביעות החוב, מגיש המנהל המיוחד מטעם הכונס הרשמי דו"ח מסכם לבית המשפט ובו המלצה על תכנית פירעון לחייב הכוללת, בין היתר, תשלום חודשי שיושת על החייב לתקופה קצובה כתנאי לקבלת ההפטר¹.
2. תקופת תכנית הפירעון הוסדרה בהנחיות לעדכון ניהול הליך פשיטת הרגל שפורסמו על ידי הכונס הרשמי באוגוסט 2013. אולם נותרו פערים ניכרים בסכום התשלום החודשי הנדרש מחייבים בעלי מאפיינים דומים. פערים הנובעים, בין היתר, מהבדלי הגישות בין הגורמים הרבים הבוחנים את יכולתו הכלכלית של החייב.
3. לשם הסדרת אמות מידה אחידות ומובנות בעת גיבוש תכנית פירעון לחייב וקביעת התשלום החודשי במסגרתה, מינה הכונס הרשמי ועדה ברשותו של פרופ' רון חריס (להלן: "הוועדה"). הוועדה הגישה את המלצותיה לשרת המשפטים ולכונס הרשמי ביום 25 לדצמבר 2015 (להלן: "דו"ח הוועדה")² ובהתאם להן גובשה ההנחיה שלהלן.

¹ דו"ח המסכם שיוגש לבית המשפט יכלול המלצה על תכנית פירעון לחייב, או לחלופין, המלצה על הפטר לאתר או ביטול צו הכינוס, בהתאם לנסיבות ועל פי הנחיות הכונס הרשמי.

² דו"ח הוועדה מפורסם באתר האינטרנט בכתובת:

<http://www.justice.gov.il/Units/ApotroposKlali/PressRoom/Documents/haris.pdf>

4. העקרונות הבסיסיים לקביעת התשלום החודשי לחייב

4.1. בגיבוש תכנית הפירעון יש לשמור על איזון ראוי בין זכויות החייב וזכויות הנושים. על תכנית הפירעון להביא למיצוי מלוא יכולתו של החייב לפרוע את חובותיו לנושים מחד, ולהותיר בידי החייב ומשפחתו את הסכום הדרוש להם **למחייה הולמת בכבוד** מאידך.

4.2. על מנת להביא לפירעון מרבי של החובות בתקופה שנקבעה בתכנית הפירעון ייקבע התשלום החודשי בהתאם **למלוא ההכנסה הפנויה של החייב**. בחישוב ההכנסה הפנויה יכללו כל ההכנסות שיש להתחשב בהן לצורך פירעון החובות (להלן: **"רכיב ההכנסות"** שיפורט בפרק ב' (1) לנוהל זה), בניכוי סכום ההוצאות הבסיסיות הדרושות לחייב ובני משפחתו למחייה בכבוד (להלן: **"רכיב ההוצאות"** שיפורט בחלק ב' (2) לנוהל זה).

4.3. על מנת להביא למיצוי יכולת הפירעון של החייב ייכללו ברכיב ההכנסות, בין היתר, הכנסות החייב מעבודה בפועל או סכום **אומדן כושר ההשתכרות** של החייב, לפי הגבוה מביניהם. זאת, לאחר מתן ארכה של שישה חודשים לחייב בהם יוכל החייב לפעול למיצוי כושר ההשתכרות שלו ולהגדיל את הכנסתו ובתנאים המפורטים בסעיף 7 להלן.

4.4. רכיב ההוצאות ייקבע בהסתמך על **אומדן ההוצאות למחיה בכבוד הדרושות לחייב ומשפחתו**, כמפורט בחלק ב' (2) להלן. בהתאם לאומדן זה ייקבע לחייב תקציב הוצאות כללי, הכולל את כל ההוצאות הדרושות לחייב ומשפחתו. לתקציב הכללי ניתן יהיה להוסיף הוצאות חיוניות נוספות בלבד, בכפוף לאישור מראש ובהתאם למפורט בסעיף 13 להלן.

כפועל יוצא מכך, **אין עוד מקום להתחשב בסכום הפטור מעיקול הקבוע בחוק הגנת השכר, תשי"ח-1958.**

בדרך זו של קביעת מסגרת הוצאות כללית תיוותר בידי החייב ומשפחתו החירות לנהל את הוצאותיהם לפי צרכיהם והעדפותיהם האישיות ומבלי שתיבחן כל הוצאה באופן פרטני. למעט הוצאה עבור תמיכה כלכלית בזכאים למזונות שתיקצב בסכום מוגדר ותשולם ישירות להורה המשמורן³.

4.5. בעת קביעת התשלום החודשי וחישוב רכיבי ההכנסות וההוצאות יש להביא בחשבון גם את בני משפחתו של החייב. בני המשפחה שייכללו בחישוב הם: בן הזוג של החייב והתלויים (להלן: **"בני המשפחה"**), בהתאם להגדרות שלהלן:

4.5.1. **"בן הזוג"** - אדם הנשוי לחייב וגר עמו, או הידוע בציבור של החייב הגר עמו.

4.5.2. **"התלויים"** - התלויים בחייב למחייתם (הוצאות המחיה הבסיסיות שלהם עולות על הכנסותיהם), העונים על אחד התנאים הבאים:

- **ילדו של החייב** ובלבד שמתקיים בהם אחד מאלה:
  - ילד עד גיל 18;
  - ילד בן 18-24 שנים, ובלבד שמתקיים אחד מאלה:

³ ראו סעיף 13.3 להנחיה זו הלן.

עיקר זמנו מוקדש לסיום לימודים במוסד חינוכי על-יסודי; שוחר במסגרת קדם-צבאית של צבא הגנה לישראל; משרת שירות בהתנדבות למטרה ציבורית או לאומית ושירותו הסדיר לפי חוק שירות בטחון נדחה עקב שירותו בהתנדבות כאמור; חייל בשירות סדיר או התנדבות לשירות לאומי/שירות לאומי-אזרחי; לומד באחד ממסלולי העתודה שהוכרו בפקודות הצבא ושירותם הסדיר לפי חוק שירות בטחון נדחה עקב לימודיו כאמור;

- ילד מעל גיל 18, אשר מטעמים בריאותיים אינו מסוגל לכלכל את עצמו.
  - **הורי החייב** שמטעמים בריאותיים או מחמת גילם אינם מסוגלים לכלכל עצמם, בהתאם לשיקול דעת הכונס הרשמי.
  - **תלויים אחרים**⁴ שאינם עומדים בתנאים שלעיל, אך אינם מסוגלים לכלכל עצמם בהתאם לשיקול דעת הכונס הרשמי, ומנימוקים מיוחדים שיפורטו;
- בני משפחה אחרים שאינם עונים על ההגדרה שלעיל, לרבות ילדים בגירים הגרים עם החייב, לא יכללו בהגדרת "בני משפחה" לצורך חישוב התשלום החודשי.

5. קביעת התשלום החודשי מתבססת על שלושה אומדנים: (א) אומדן ההוצאות הדרושות לחייב ומשפחתו למחיה בכבוד; (ב) אומדן כושר ההשתכרות של החייב; (ג) אומדן הכנסה בעין מדירה בבעלות עצמית.

לחישוב שלושת האומדנים הללו פותחה מערכת ממוחשבת (להלן: "**המערכת לחישוב האומדנים**"), המתבססת על מידע מסקר הוצאות משק הבית השנתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועל מאפיינים אישיים של החייב ובני משפחתו.⁵

ב. חישוב הסכום לתשלום חודשי

1. חישוב רכיב ההכנסות

6. רכיב ההכנסות יכלול את ההכנסות שלהלן:

- א. מיצוי הכנסות החייב מעבודה - הכנסות החייב מעבודה בפועל או את סכום אומדן כושר ההשתכרות של החייב, לפי הגבוה מביניהם;
- ב. אומדן הכנסה בעין מדירה בבעלות עצמית, כאשר חייב אינו משלם דמי שכירות ומתגורר בדירה שהיה זכאי לדמי שכירות בגינה לו היתה מושכרת;
- ג. הכנסות החייב מכל מקור אחר;
- ד. הכנסות התלויים או חלק מהן, כפי שיפורט להלן.

⁴ כגון: ילדים קטינים של בן הזוג של החייב; בני משפחה אחרים שנתמכים כלכלית בחייב מטעמים רפואיים ואין בנמצא בני משפחה שיכולים לכלכל אותם וכד'.

⁵ מערכת חישוב האומדנים תישלח בקובץ נפרד להנחיה זו.

7. מיצוי הכנסות החייב מעבודה

7.1. ככלל, יקבע התשלום החודשי בהתאם להכנסה בפועל⁶ של החייב או אומדן כושר ההשתכרות שלו, לפי הגבוה מבניהם.

אולם במקרים בהם ייקבע כי הכנסתו של החייב נמוכה מאומדן כושר ההשתכרות בנסיבות מוצדקות⁷, יחושב התשלום החודשי בהתאם להכנסתו בפועל בלבד תוך ציון הנימוקים המצדיקים זאת.

7.2. היקף העבודה הנדרש מהחייב הינו היקף משרה מלאה, קרי 42 שעות בשבוע. בנסיבות מיוחדות, כאשר מצבו של החייב אינו מאפשר עבודה במשרה מלאה, ניתן יהיה לקבוע את אומדן כושר ההשתכרות במערכת לחישוב האומדנים בהתאם לאחוז המשרה כפי שאושרה, בציון הנימוקים המצדיקים זאת.

7.3. כאשר חייב אינו ממצה את כושר ההשתכרות שלו והכנסתו בפועל נמוכה יותר מהקבוע באומדן כושר ההשתכרות ללא סיבה מוצדקת, תינתן לו אורכה של שישה חודשים על מנת לאפשר לו לעבור תהליך לשינוי תעסוקתי במטרה להביא למיצוי כושר ההשתכרות. בתקופה זו יושת על החייב תשלום חודשי מופחת בהתחשב בהכנסתו בפועל.

עם תום ששת החודשים ועד לתום תקופת תכנית הפירעון יושת על החייב התשלום החודשי המלא, בהתאם למפורט בסעיף 7.1 רישא לעיל.

בהתאם לאמור לעיל, ייקבע סכום היעד לתשלום בתכנית הפירעון כדלקמן: התשלום החודשי המופחת כפול שישה חודשים - בצירוף - התשלום החודשי המלא כפול מספר החודשים שנותרו לביצוע התשלומים בתכנית הפירעון (להלן "סכום היעד"⁸).

7.4. חייב שלא עמד ביעד למיצוי כושר ההשתכרות בתום ששת החודשים, יוכל להמשיך ולשלם את התשלום החודשי המופחת, אולם כפועל יוצא מכך תוארך תקופת ביצוע התשלומים שנקבעה בתכנית הפירעון עד להשלמת מלוא סכום היעד הדרוש כתנאי לקבלת ההפטר.

7.5. במסגרת תכנית הפירעון המוצעת ייקבע כי אם במשך הליך הפש"ר תגדל הכנסתו של החייב מעל לסכום אומדן כושר ההשתכרות, יגדל גם התשלום החודשי שיידרש החייב לשלם בתקופה שתיוותר ממועד הגידול בשכר ועד להשלמת תכנית הפירעון.

יחד עם זאת, על מנת להביא לתמריץ להגדלת ההכנסה, גובה התשלום החודשי לא יעלה בסכום זהה לגידול בהכנסה, והחייב יוכל לבחור באחת משתי האפשרויות שלהלן:

⁶ ההכנסה בפועל תחושב בהתאם לשכר ברוטו בניכוי תשלומי חובה. במידה והחייב אינו עובד, יכללו ברכיב זה קצבאות הבטחת הכנסה ודמי אבטלה, במידה והוא זכאי להן.

⁷ לדוגמא: חייב העובד במשרה מלאה במקום עבודה קבוע במשך שנים רבות; החייב העובד בצבא קבע וכד'.

⁸ סכום היעד הנ"ל יש בו כדי למצות את פירעון החוב מההכנסות באמצעות התשלום החודשי ממועד צו הכינוס ועד סיום הליך פשיטת הרגל. למען הזהירות יובהר כי בנוסף תכלול תכנית הפירעון גם פירעון החוב בדרך של מימוש נכסי החייב כתנאי למתן ההפטר.

א. הגדלת התשלום החודשי בשיעור של 70% מהגידול בהכנסה. כפועל יוצא מכך ישתנה סכום היעד שנוטר לתשלום כתנאי להפטר ויחושב בהתאם לסכום התשלום החודשי המעודכן כפול מספר התשלומים שנוטרו לתשלום. החייב מצדו ייהנה מגידול בתקציב ההוצאות לצרכיו האישיים בשיעור של 30% מהגידול בהכנסה.

ב. הגדלת התשלום החודשי בשיעור של 30% מהגידול בהכנסה בלבד. גם באפשרות זו ישתנה סכום היעד שנוטר לתשלום כתנאי להפטר ויחושב בהתאם לסכום התשלום החודשי המעודכן כפול מספר התשלומים שנוטרו לתשלום. אולם היתרה בשיעור של 70% מהגידול בהכנסה לא תשמש לצרכיו האישיים של החייב, אלא תשולם לקופת הכינוס בנוסף לתשלום החודשי המעודכן. אפשרות זו תביא לפירעון מוקדם יותר של סכום היעד המעודכן והחייב ייהנה מקיצור התקופה לביצוע התשלומים עד לסיום הליך פשיטת הרגל וקבלת ההפטר החלוט.⁹

8. הכנסה בעין ממגורים בדירה בבעלות עצמית

8.1. במידה והחייב מתגורר בדירה בבעלותו או בבעלות בן זוגו, באופן שהיה זכאי לדמי השכירות בגינה לו היתה מושכרת, יש לכלול ברכיב ההכנסות גם הכנסה בעין מדירה בבעלות עצמית (להלן: "הכנסה בעין מדירה") השווה לסכום שהיה מקבל לו היה משכיר את הדירה. במידה וזכותו של החייב רק בחלק מדירת המגורים, תיקבע בהתאם גם הכנסתו בעין מהדירה.

8.2. סכום ההכנסה בעין מדירה בבעלות עצמית יחושב באמצעות המערכת לחישוב האומדנים המבוססת על נתונים סטטיסטיים. בשלב ביצוע החקירות רשאי המנהל המיוחד לבחון באופן מדויק יותר את גובה דמי השכירות שיכולה היתה דירת המגורים של החייב להניב להכנסותיו לו היתה מושכרת.

8.3. מהסכום שייקבע כהכנסה בעין מדירה יש לנכות את תשלומי המשכנתא, במידה ומשולמים. בהתאם לכך, תתאפשר הכרה בהוצאות תשלום המשכנתא רק עד לגובה אומדן ההכנסה בעין מהדירה. במידה וזכותו של החייב רק בחלק מדירת המגורים, ינוכה בהתאם חלקו היחסי בתשלומי המשכנתא.

⁹ דוגמא מספרית:

הנתונים: לחייב נקבע תשלום חודשי של 2,000 ₪ ב- 20 תשלומים חודשיים. לאחר 5 חודשים, כשסכום היעד להשלמת תכנית הפירעון עומד על סך של 30,000 ₪, הגדיל החייב את הכנסתו ב- 1000 ₪.

התשלום החודשי יגדל בסכום של 300 או 700 ₪, בהתאם לשתי האפשרויות שלהלן:

אפשרות א' – עדכון התשלום החודשי ל- 2,700 ₪. סכום היעד המעודכן לתשלום ב- 15 החודשים הנוטרים להשלמת תכנית הפירעון: 40,500 ₪. החייב זכאי להשתמש ב- 300 ₪ מהתוספת בהכנסה לצרכיו האישיים.

אפשרות ב' – עדכון התשלום החודשי ל- 2,300 ₪ בלבד. סכום היעד המעודכן לתשלום ב- 15 החודשים הנוטרים להשלמת תכנית הפירעון: 34,500 ₪. החייב ישלם תשלום חודשי בסך 3,000 ₪ לקופת הפשי"ר וישלים את פירעון סכום היעד המעודכן ב- 11.5 חודשים, 3.5 חודשים מוקדם יותר מהמועד שנקבע בתכנית הפירעון.

9. הכנסות מכל מקור אחר

ברכיב ההכנסות יכללו, בנוסף להכנסות מעבודה, כל ההכנסות של החייב מכל מקור שהוא, כגון: קצבאות¹⁰, דמי שכירות, דמי מזונות וכד'.

10. הכנסות בני המשפחה של החייב

10.1. **הכנסות בן הזוג** של החייב לא יכללו ברכיב ההכנסות בעת חישוב התשלום החודשי לפירעון חובות החייב. זאת, בהתאם לעקרון ההפרדה הרכושית בין בני זוג הקבוע בדיון, לפיו נכסי בן הזוג (הכוללים גם את הכנסותיו החודשיות) אינם חלק ממסת נכסי החייב הניתנים למימוש לשם פירעון חובותיו בהליך פשיטת רגל. זאת, למרות הקשר הזוגי ביניהם ועל אף העובדה שהם מנהלים משק בית משותף¹¹. יחד עם זאת, בעת חישוב רכיב ההוצאות יובא בחשבון חלקו של בן הזוג בתשלום הוצאות המחיה המשפחתיות, כמפורט בסעיף 14 להלן.

10.2. **הכנסות התלויים**¹² מכל מקור שהוא יכללו ברכיב ההכנסות, לרבות מזונות וקצבאות המשולמים לטובתם¹³. שיעור הכנסות התלויים שייכלל ברכיב ההכנסות ייקבע בהתאם לשיעור השתתפות החייב בתשלום הוצאות המחיה המשפחתיות, כפי שיפורט בסעיף 14 להלן.¹⁴

2. חישוב רכיב ההוצאות

11. רכיב ההוצאות יחושב בהתאם לחלקו של החייב בתשלום כלל הוצאות המחיה המשפחתיות, כדלקמן:

א. אומדן ההוצאות הבסיסיות הדרושות לחייב ובני משפחתו הגרים עמו¹⁵ למחיה בכבוד;

ב. הוצאות חיוניות נוספות הדרושות לחייב ובני המשפחה, במידה ואושרו.

¹⁰ הקצבאות יכללו ברכיב ההכנסות בכפוף להגנה עליהם, בהתאם למפורט בסעיף ב'3 להלן.

¹¹ ראה סעיפים 93-94 לדו"ח הוועדה. יחד עם זאת, בנסיבות מסוימות, כאשר הכנסת בן הזוג עולה על הכנסת החייב ובני הזוג מנהלים משק בית משותף, יוכל הנאמן להעלות טענה של שיתוף בהכנסות החודשיות של בני הזוג, בהסתמך על הדין האישי והמשטר הרכושי החל עליהם. במידה ויקבע ביהמ"ש כי ההכנסות החודשיות הן הכנסות משותפות, בנסיבות העניין, אזי תיקבע הכנסתו של החייב לחישוב רכיב ההכנסות וקביעת התשלום החודשי בהתאם למחצית מסכום ההכנסות הכולל של בני הזוג יחד.

¹² למעט הכנסות הזכאים למזונות שאינם גרים עם החייב, המשולמות לידי ההורה המשמורן (כגון קצבאות ילדים וכד').

¹³ הקצבאות יכללו ברכיב ההכנסות בכפוף להגנה עליהם, בהתאם למפורט בסעיף ב'3 להלן.

¹⁴ דוגמא: כאשר הכנסת החייב עומדת על 40% מסך ההכנסה הכוללת של שני בני הזוג, הוא יישא רק ב- 40% מהוצאות המחיה המשפחתיות. בהתאם לכך, יכללו ברכיב ההכנסות 40% מהכנסות התלויים.

¹⁵ במקרים בהם מתגורר התלוי עם החייב רק בחלק מימות השבוע, יחושב אומדן ההוצאות למחיה באמצעות המערכת לחישוב האומדנים, על ידי עדכון מספר הימים בשבוע שבהם מתגורר התלוי בביתו של החייב. יש לציין פרט זה במסגרת התגובה והדו"ח המסכם המוגשים לבית המשפט, בין יתר הפרטים הנדרשים לחישוב התשלום החודשי.

במידה ולחייב בן זוג, יחושב רכיב ההוצאות גם בהתחשב בחלקו של בן הזוג בתשלום הוצאות המחיה המשפחתיות, כפי שיפורט בסעיף 14 להלן.

12. אומדן הוצאות למחייה בכבוד

אומדן ההוצאות למחייה בכבוד יקבע באמצעות המערכת לחישוב האומדנים כתקציב חודשי כולל מבלי שתיבחן כל הוצאה באופן פרטני, למעט סכום מוגדר שיידרש החייב לשלם מהתקציב לתמיכה כלכלית בילדים שאינם גרים עמו, כמפורט בסעיף 13.3.3 להלן.

13. הוצאות חיוניות נוספות

לתקציב ההוצאות הכולל אין להוסיף הוצאות נוספות למעט **שלושה סעיפי הוצאות חיוניות** שלא נכללו באומדן ההוצאות הכולל, אותם ניתן להוסיף לרכיב ההוצאות לאחר אישורן ובכפוף להצגת אסמכתאות לתשלום בפועל:

13.1. הוצאות בריאות חיוניות

הוצאות טיפול רפואי חיוני כגון תרופות או טיפולים רפואיים, שאינם מכוסים על ידי סל הבריאות של ביטוח הבריאות והביטוח המשלים בקופת החולים.

13.2. הוצאות יציאה לעבודה

- עלויות נסיעה לעבודה בתחבורה ציבורית.
- עלויות הטיפול בילדים קטינים שאינם זכאים ללימודים מכוח חוק לימוד חובה, תש"ט-1949, כגון הוצאות עבור מטפלת, מעון יום וכד'.
הוצאות טיפול בילדים לא יאושרו אם לחייב בן זוג שאיננו עובד.

13.3. הוצאות תמיכה בתלויים שאינם גרים עם החייב

13.3.1. במסגרת ההוצאות החיוניות הנוספות יש לכלול את התמיכה הכלכלית של החייב בתלויים שאינם גרים עמו.

סכום ההוצאה לתמיכה בתלוי יחושב בהתאם להוצאות הדרושות לו למחייה בכבוד באמצעות המערכת לחישוב האומדנים¹⁶, או בהתאם לנסיבות בפועל, לפי הנמוך מביניהם.

13.3.2. סכום התמיכה שייכלל ברכיב ההוצאות ייקבע בהתאם לשיעור ההשתתפות של החייב בנטל תשלום הוצאות התלויים שאינם גרים עמו, בהתחשב

¹⁶ במקרים בהם מתגורר התלוי עם החייב בחלק מימות השבוע, ניתן יהיה לקבל אומדן הוצאות מתאים באמצעות המערכת לחישוב האומדנים, על ידי עדכון מספר הימים בשבוע שבהם מתגורר התלוי מחוץ לביתו של החייב. יש לציין פרט זה במסגרת התגובה והדו"ח המסכם המוגשים לבית המשפט, בין יתר הפרטים הנדרשים לחישוב התשלום החודשי.

בחלקם של האחראים הנוספים על התלוי הנושאים בנטל תשלום הוצאותיו¹⁷.

13.3.3. הסכום המאושר לתמיכה כלכלית בילדי החייב הזכאים למזונות¹⁸, יצוין בנפרד מהוצאות התמיכה ביתר התלויים, במידה וישנם. סכום זה יידרש החייב לשלם ישירות לידי ההורה המשמורן בנוסף לסכום התשלום החודשי שיידרש לשלם לקופת הנושים.

בהליך פשיטת הרגל נקבע שיעור התמיכה הכלכלית של חייב בזכאים למזונות בדרך של קציבת מזונות לפי סעיף 128 לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס-1980 (להלן: "הפקודה") ואיננו נקצב בהתאם לסכום פסק הדין למזונות, במידה וקיים כנגד החייב.

יחד עם זאת, במועד ההמלצה הראשונית על קביעת התשלום החודשי שיושת על החייב בצו הכינוס טרם נקצבו המזונות לפי סעיף 128. לפיכך, בשלב זה ייקבע הסכום המומלץ לתמיכה כלכלית בזכאים למזונות באמצעות שימוש במערכת לחישוב אומדן ההוצאות למחיה בכבוד. בהעדר מידע על גובה ההכנסה של ההורה המשמורן ניתן לאשר תוספת תמיכה כלכלית בילדי החייב הקטינים בשיעור **מחצית** מאומדן ההוצאות הדרוש להם למחיה בכבוד.

הסכום הסופי לתמיכה בזכאים למזונות ייקבע על ידי בית המשפט בעת קציבת המזונות לפי סעיף 128 לפקודה, במידה ותוגש בקשה מתאימה, או במועד אישור תכנית הפירעון, על סמך הנתונים שיונחו בפניו במסגרת הדו"ח המסכם. במועד זה ייבחנו, בין היתר, הכנסות ההורה המשמורן ובהתאם ייקבע חלקו של החייב בתשלום הוצאות התמיכה בקטין, בדומה להוראות הקבועות בסעיף 14 להלן.

14. חלקו של בן הזוג בתשלום הוצאות המחיה המשפחתיות

14.1. כאשר החייב מתגורר עם בן זוג, יש להתחשב בתרומתו של בן הזוג לתשלום הוצאות המחיה המשפחתיות¹⁹ ולכלול ברכיב ההוצאות רק את חלקו של החייב בתשלום הוצאות אלו.

14.2. חלקו של החייב בתשלום ההוצאות יחושב בהתאם ליחס שבין הכנסות החייב לסך הכנסות בני הזוג.²⁰ יחד עם זאת, כאשר נטל תשלום ההוצאות המוטל על החייב עולה

¹⁷ לדוגמא: במקרה של תמיכה כלכלית בהורה מבוגר, יש לבדוק האם ישנם תלוי ילדים נוספים ולהביא בחשבון את חלקם בתמיכה הכלכלית בו.

¹⁸ קטינים הגרים עם ההורה המשמורן ואינם גרים עם החייב או שגרים עמו באופן חלקי, בין אם הם זכאים למזונות על פי פסק דין ובין אם אין עדיין פסק דין למזונות לזכותם.

¹⁹ חלקו של בן הזוג ייגזר מכלל הוצאות המחיה הכוללות את אומדן הוצאות המחיה וההוצאות החיוניות הנוספות.

²⁰ סכום זה הוגדר בדו"ח הוועדה כ"דמי מחייה".

על מחצית מסכום הוצאות המחיה המשפחתיות (במקרים בהם הכנסת בן הזוג נמוכה מהכנסת החייב), ניתן יהיה לשקול הארכת תקופת התשלום החודשי בתכנית הפירעון, תוך פירוט הנימוקים המצדיקים זאת²¹.

3. הגנה על קצבאות

15. בהתאם להוראות סעיף 111 לפקודה, אין לפגוע בהגנות על הקצבאות המפורטות בו.²² בהתאם לכך, בעת קביעת התשלום החודשי יש לוודא כי רכיב ההוצאות הסופי, שחושב בהתאם להוראות פסקה 2 לעיל, לא יפחת מסכום הקצבאות הכולל שנכלל ברכיב ההכנסות, הכולל את קצבאות החייב וקצבאות התלויים.

במידה ורכיב ההוצאות יהיה נמוך מסכום הקצבאות, ייקבע רכיב ההוצאות לפי סכום הקצבאות, הגבוה מביניהם.

ג. סיכום

16. הנוהל לחישוב התשלום החודשי נסמך הן על הנחיות משפטיות והן על שלושה אומדנים סטטיסטיים: אומדן ההוצאות למחיה בכבוד; אומדן למיזוי כושר ההשתכרות; ואומדן להכנסה בעין ממגורים בדירה בבעלות עצמית.

17. בימים אלו הסתיים פיתוח המערכת לחישוב האומדנים ואנו עומדים בפני שלב ניסיוני של השימוש בה.

בשלב ראשון, יש לחשב את שלושת האומדנים באמצעות **המערכת לחישוב האומדנים שתצורף להנחיה זו כקובץ נפרד שיקרא בשם "מחשבון א – המערכת לחישוב האומדנים"**.

דוגמא: כאשר הכנסת החייב 6,000 ₪ והכנסת בן הזוג 4,000 ₪, הכנסתו של החייב עומדת על 60% מסך ההכנסה הכוללת של שני בני הזוג, ולפיכך יש לכלול ברכיב ההוצאות 60% מהוצאות המחיה המשפחתיות.

יחד עם זאת, יתכנו הוצאות אישיות שיכללו במלואם ברכיב ההוצאות, ולא תתאפשר לגביהם חלוקת הנטל עם בן הזוג. לדוגמא: תמיכה כלכלית בילדים קטינים של החייב מנישואין קודמים. נטל תשלום הוצאות אלו לא יחולק בין החייב לבן זוגו הנוכחי, אלא יקבע בהתחשב בהכנסות ההורה השני (בהתאם למפורט בהערת שוליים 12 לעיל).

²¹ **דוגמא:** בנסיבות בהן בן הזוג הפסיק לעבוד או הפחית את היקף העבודה ללא סיבה מוצדקת. כפועל יוצא מכך גדל חלקו של החייב בתשלום ההוצאות המשפחתיות, סכום התשלום החודשי מופחת והפגיעה בנושים מצדיקה הארכת תקופת הפירעון לתקופה העולה על 4.5 שנים.

²² **סעיף 111 לפקודה** מגדיר את סמכות בית המשפט לקצוב לחייב תשלומים עיתיים לתשלום, ולהקציב לו מתוך הכנסותיו, סכומים למחייתו ולמחיית התלויים בו, ומורה כי אין בו כדי לפגוע בהגנות על גמלאות בהתאם להוראות סעיף 303 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה - 1995 (להלן: "חוק הביטוח הלאומי") או בחיקוקים הקובעים הסדר דומה.

סעיף 303 לחוק הביטוח הלאומי, תשנ"ה-1995, קובע כי זכות לגמלה בכסף אינה ניתנת להעברה, לערבות או לעיקול בכל דרך שהיא, אלא לשם תשלום מזונות המגיעים מהזכאי לגמלה לפי פסק דין של בית משפט או של בית דין מוסמך. "גמלה" משמעותה כל טובת הנאה שהביטוח הלאומי מעניק (סעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי).

רשימת החיקוקים הקובעים הסדר דומה ומקנים הגנה לקצבאות צורפה כנספח ח' לדו"ח הועדה.

בשלב שני, יש לחשב את התשלום החודשי בהתאם להוראות שבהנחיה זו. לסיוע בחישוב התשלום החודשי יצורף להנחיה זו גיליון אקסל שיקרא בשם "מחשבון ב – לחישוב התשלום החודשי". על מנת להפיק את סכום התשלום החודשי המוצע יש להזין בגיליון את שלושת האומדנים שהתקבלו במחשבון א' ובנוסף, את הנתונים האישיים הרלבנטיים לחישוב הנוגעים לחייב ובני המשפחה.

18. מדובר במערכת מסייעת שתשמש כלי עזר תומך החלטה בחישוב התשלום החודשי, ואין בה כדי להסיר את הצורך לבחון כל חייב באופן אישי, יסודי, מקצועי ורגיש. בהתאם לכך, יש לבחון את האומדנים המתקבלים במערכת תוך הפעלת שיקול דעת ובחינת נתוני החייב האישיים ונסיבותיו המיוחדות.

19. במקרים של סטייה מהמלצות הנקבעות על ידי המערכת לחישוב האומדנים נדרש הגורם הממליץ להסביר בהמלצותיו את שיקוליו, ולפרט את הסיבות לסטייה.

את הסטיות מהאומדנים שיתקבלו ויאושרו יש לרכז ולהעביר למחלקה המשפטית, במטרה לעדכן ולשפר את המערכת לחישוב האומדנים.

20. בתגובת הכונס הרשמי לבקשה לצו כינוס ובדו"ח המסכם שיוגש לביהמ"ש יפורטו הנתונים הרלבנטיים לחישוב התשלום החודשי, לרבות פרטי בני המשפחה שנכללו בחישוב התשלום החודשי בהתאם למפורט בסעיף 4.5 לעיל. כמו כן, יצורף לתגובה ולדו"ח נספח ובו פירוט דרך חישוב הסכום המוצע לתשלום החודשי שיושת על החייב, בהתאם לנוסח המצורף כנספח א' להנחיה זו.

במידה ונכללים בחישוב התשלום החודשי הוצאות תמיכה בילדים קטינים הזכאים למזונות, בהתאם למפורט בסעיף 13.3.3, יצוין סכום זה בנוסף לסכום התשלום החודשי. בנסיבות אלה יש לעתור ולבקש מבית המשפט להורות על החייב לשלם סכום זה ישירות להורה המשמורן בנוסף לתשלום החודשי לקופת הכינוס שיושת עליו, וזאת כתנאי לעמידה בתנאי צו הכינוס או במסגרת תכנית הפירעון, לפי העניין.

פרופ' דוד האן

הכונס הרשמי

ח' אייר תשע"ו

16 מאי 2016

חישוב תשלום חודשי

חלק א': הזנת נתונים

(את הנתונים המסומנים בצבע אין צורך להזין והם יוזנו אוטומטית)

א. נתונים אישיים

שם החייב	נסיון
האם החייב נשוי/מתגורר עם בן/בת זוג	כן

פרטי התלויים

שם	גיל	קרבה לחייב	מספר ימים בהם גר עם החייב
נסיון	2	ילד	7
נסיון	10	ילד	7
נסיון	15	ילד	2

הדפסה

האם החייב גר בדירה בבעלות עצמית	כן
% שיעור הבעלות של החייב בדירה	50%
% שיעור הבעלות של בן הזוג בדירה	50%

ניקוי נתונים

ב. נתונים ממחשבון האומדנים

אומדן כושר ההשתכרות של החייב
אומדן ההוצאות המשפחתיות למחיה בכבוד
אומדן הכנסות בגין דירה בבעלות עצמית

9,500
11,267
5,500

יש להזין את סכמי האומדנים המופקים משלושת מחשבוני האומדנים, ככל שהנך סבור/ה כי האומדנים המופקים ע"י המחשבון אינם רלוונטיים יש להזין אומדן מתוקן, ולנמק את הסיבה לשינוי.

ג. הוצאות בפועל בחישוב חודשי

הוצאות רפואיות חריגות
הוצאות נסיעה לעבודה
הוצאות טיפול בילדים עד גיל 3
תמיכה בתלויים שאינם גרים עם החייב (למעט מזונות)
סה"כ הוצאות נוספות מאושרות למשק הבית

500
1,000
1,500

ד. הכנסות בפועל

הכנסות החייב מעבודה - נטו
הכנסות החייב מקצבאות
הכנסות החייב מדירה בבעלות עצמית
הכנסות החייב ממקורות אחרים
סה"כ הכנסות החייב בפועל

9,000
500
750
10,250

חלקו של החייב בהוצאות הזכאים למזונות

800

הכנסות בן/בת הזוג מעבודה ומכל מקור אחר
הכנסות בן/בת הזוג מדירה בבעלות עצמית
סך הכל הכנסות בן/בת הזוג

3,000
750
3,750

תשלום משכנתא על בית המגורים

4,000

סך הכל הכנסות החייב + בן/בת הזוג

14,000

הכנסות התלויים מכל מקור (למעט קצבאות)
הכנסות התלויים מקצבאות
סה"כ הכנסות התלויים

1,500
1,500

חלק ב': חישוב

א. מרכיב ההכנסות לחישוב

הכנסות חייב מעבודה/כושר השתכרות, לפי הגבוה
הכנסות חייב מקצבאות
הכנסות חייב בגין דירה בבעלות עצמית
הכנסות חייב ממקורות אחרים

סה"כ הכנסות התלויים
שיעור חלקו של החייב בהכנסות התלויים
סה"כ חלקו של החייב בהכנסות התלויים

סה"כ רכיב ההכנסות לחישוב התשלום

9,500	500	750	-
1500	73%	1,098	
11,848			

ב. מרכיב ההוצאות לחישוב

אומדן ההוצאות המשפחתיות למחיה בכבוד
הוצאות נוספות מאושרות למשק הבית
סה"כ תקציב הוצאות משפחתי

שעור חלקו של החייב בהוצאות משק הבית **73%**

סה"כ רכיב ההוצאות לחישוב התשלום

11,267	1,500	12,767
9,347		

כל עוד לא ניתנה החלטה לפי סעיף 128 לפקודה, תשלום זה ישולם בנוסף לסכום התשלום החודשי לקופה, כתמאי לניהול הליך פשיטת הרגל וכחלק מתנאי צ' הכינוס

* לחייב אשר אינו ממצה את כושר ההשתכרות שלו תינתן ארכה בת 6 חודשים לעשות כן, במהלך יחושב התשלום החודשי לפי השכר בפועל